

Ce este predestinarea?

Întrebări Cruciale

R.C. SPROUL

Ce este predestinarea?

Ce este predestinarea?

R.C. SPROUL

CE ESTE PREDESTINAREA?

R.C. Sproul

© 2021 Editura MAGNA GRATIA. Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în orice formă și prin orice mijloace – electronice, mecanice, prin fotocopiere, microfilmare, înregistrare sau alt fel – cu excepția unor citate scurte în recenzii, fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor.

Copyright © 2019 by R.C. Sproul. Originally published by Reformation Trust Publishing, a division of Ligonier Ministries. Translated by permission. All rights reserved.

Tradus și publicat cu permisiune. Publicată în original sub titlul *What Is Predestination?* de Reformation Trust Publishing (2019).

ISBN: 978-606-9641-04-0 (PDF) / 978-606-9641-05-7 (epub) / 978-606-9641-06-4 (mobi)

Traducerea: Editura MAGNA GRATIA. MAGNA GRATIA nu susține în mod necesar toate punctele de vedere ale autorilor pe care îi traduce și/sau publică. Dacă nu este precizat altfel în text, citatele biblice sunt preluate din Biblia Cornilescu, ediția revizuită. Drepturi de autor British and Foreign Bible Society (BFBS) și Societatea Biblică Interconfesională din România (SBIR) 1924, 2016. Folosit cu permisiune.

Design copertă: Ligonier Creative, Editura MAGNA GRATIA

RESPECTAȚI DREPTURILE DE AUTOR!

Este interzis în mod expres:

imprimarea cărții indiferent de modalitatea de folosire, indiferent de scop și de modalitatea de imprimare, inclusiv imprimarea profesională (la tipografie, indiferent dacă produsul este comercializat sau nu);

stocarea fișierelor oricărei cărți pe bloguri, pagini de internet, portaluri sau transmiterea pe cale electronică, altfel decât a link-urilor către website-ul MAGNA GRATIA.

copierea și republicarea a peste 250 de semne/publicație pe alte portaluri, pagini de internet, bloguri, în publicații tipărite sau în predici, prezentări, conferințe etc.

producția și/sau distribuția de opere derivate (ex. audiobook, clipuri video, videoblog, broșuri, alte publicații etc.) care conțin, parțial sau integral, material din această publicație, indiferent dacă opera derivată este comercializată sau nu.

Citiți politica integrală de copyright la adresa: magnagratia.org/copyright.html

Editura MAGNA GRATIA
Str. Liliacului nr.26,
Dascălu-Ilfov 077075
Email: contact@magnagratia.org
Internet: www.magnagratia.org

CUPRINS

Capitolul 1. Întrebarea inevitabilă	7
Capitolul 2. Ce este predestinarea?	13
Capitolul 3. Lanțul de aur	19
Capitolul 4. Alegerea divină	27
Capitolul 5. Dreptate, milă și har	35
Capitolul 6. După buna Sa plăcere	41
Capitolul 7. Certitudinea mântuirii	49
Capitolul 8. Cealaltă față a monedei	59
Capitolul 9. Picioare frumoase	65
Despre autor	73

Capitolul 1

ÎNTREBAREA INEVITABILĂ

Nicio doctrină din credința creștină nu aprinde mai multe discuții decât doctrina predestinării. În campusurile seminariilor teologice și, în prezent, mai ales online, oamenii manifestă o plăcere sadică și o fascinație inerentă legată de această învățătură, lucru care a aprins multe discuții chiar în toiul nopții și dezbateri înflăcărare în mediile de socializare online.

Nu doar că oamenii sunt foarte împărțiți în funcție de felul cum văd predestinarea, ci sunt profund divizați și în felul în care cred că ar trebui tratată această învățătură. Unii sunt convinși că, la fel ca religia și politica, predestinarea n-ar trebui discutată niciodată cu oameni politicoși. Astfel de oameni tratează predestinarea ca pe un subiect care sfârșește în controverse neevlavioase și în dezbateri inutile, considerând că o astfel de discuție nu are nicio valoare în termenii zidirii sufletești. Alții cred că doctrina predestinării este de o importanță fundamentală pentru a avea o perspectivă completă asupra relației noastre cu Dumnezeu și cu mântuirea noastră, iar ei consideră că neglijarea ei este un lucru rău, fie

prin ignorare, fie prin denigrarea de orice fel a importanței ei.

Martin Luther a afirmat locul central al predestinării și importanța propovăduirii ei. El a denumit-o *core ecclesia*, sensul fiind de „inima bisericii”. Deși Luther a alunecat uneori în exagerări și hiperbole în alte lucruri, nu a fost așa în cazul predestinării. Nicio altă doctrină nu demonstrează mai clar dependența noastră de harul și îndurarea divină cum o face doctrina predestinării. Nicio altă doctrină nu este mai aducătoare de mângâiere pentru lupta personală a credinței cum o face doctrina alegerii.

Toți sfinții din istorie care au crezut că predestinarea se află în centrul înțelegerii creștinismului - Augustin, Luther, Jean Calvin și Jonathan Edwards – au crezut la fel de hotărât că trebuie să manifestăm o mare grijă în mânăuirea acestei doctrine, pentru că ea poate fi foarte ușor distorsionată și înțeleasă foarte greșit. Astfel de înțelegeri greșite îi pot duce pe oameni la o gândire distorsionată despre Dumnezeu, până acolo încât El ajunge portretizat de parcă ar fi aproape demonic.

În felul în care înțelegem predestinarea există multe lucruri importante în joc, și trebuie să fim foarte sensibili și atenți la felul cum gestionăm această doctrină. Ea este foarte importantă pentru felul cum înțelegem caracterul lui Dumnezeu, harul Lui și mântuirea noastră, și totuși este o chestiune volatilă, una prin care mulți oameni au ajuns la dezastru

prin lipsa lor de atenție în înțelegerea ei.

Istoric vorbind, aproape orice denominație și orice biserică ce are un crez sau o mărturisire de credință și-a dezvoltat o formă sau alta a înțelegerii doctrinei predestinării. Nu putem spune că prezbiterienii cred în predestinare, pe când metodiștii nu cred, sau că episcopalienii cred în ea, dar romano-catolicii nu. Fiecare biserică și fiecare creștin își însușește o anumite doctrină a predestinării, pentru că Biblia conține o astfel de doctrină. Orice biserică locală sau creștin, la nivel individual, care tratează cu seriozitatea Noul Testament trebuie să ajungă să se confrunte cu această doctrină, mai devreme sau mai târziu.

Termenul *predestinare* nu a fost inventat de Augustin, Luther sau Calvin. El se găsește chiar în Noul Testament, așa că nu este ceva specific unei mișcări din istoria bisericii, apărută după epoca apostolică. Cuvântul se referă la un concept biblic, și oricine este convins de autoritatea Scripturii trebuie să recunoască că, pentru a se supune cuvântului apostolic, trebuie să aibă o anumite înțelegere a doctrinei predestinării.

Să zicem pentru o clipă că ne-am afla în primul secol după Hristos și că ești membru într-o comunitate creștină. Tânjești după un cuvânt de la Hristos, o învățătură cu autoritate, și știi că marele apostol al Neamurilor este Saul din Tars. Tocmai ce apare vestea că un călăreț a sosit la Efes cu o scrisoare de la apostolul Pavel, pe care a adresat-o tuturor creștinilor. O strângere specială a bisericii este convocată

pentru ca scrisoarea să fie citită cu glas tare, și așa o auzi pentru prima dată.

Până atunci n-ai avut nicio discuție cu nimeni despre predestinare. N-ai fost niciodată implicat într-o discuție teologică. Ești doar un proaspăt creștin din Efes, așa că auzi următorul salut: „Pavel, apostol al lui Isus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, către sfinții care sunt în Efes și credincioșii în Hristos Isus: Har și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos” (Efes. 1:1-2). Apoi începe scrisoarea: „Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a binecuvântat cu tot felul de binecuvântări duhovnicești, în locurile cerești, în Hristos. În El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii” (v. 3-4).

Prima afirmație din epistolă arată ai fost ales de Dumnezeu dinainte chiar de întemeierea lumii. Îți captează atenția acest lucru? Pavel nu a așezat această afirmație într-o anexă de la finalul epistolei. Nu, ci el o prezintă de la bun început. Și epistola continuă astfel: „În El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără prihană înaintea Lui, după ce, în dragostea Lui, ne-a rânduit mai dinainte [predestinat, lit. ESV] să fim înfiați prin Isus Hristos, după buna plăcere a voii Sale, spre lauda slavei harului Său, pe care ni l-a dat în Preaiubitul Lui” (v. 4-6). În versetul 11, Pavel spune: „În El am fost făcuți și moștenitori, fiind rânduiți mai dinainte, după hotărârea Aceluia, care face toate după sfatul voii Sale”.

Chiar de la începutul epistolei, Pavel plonjează în adâncimile și bogățiile doctrinei predestinării. În fapt, el o face să fie o temă centrală în învățătura lui. Predestinarea nu se referă la traiectoria stelelor, la guvernarea divină generală, la providența Lui peste Univers sau la stăpânirea Lui peste legile naturale. Nu, ci Pavel vorbește despre mântuire – o mântuire predestinată în care, de la întemeierea lumii, credincioșii sunt aleși de Dumnezeu să fie mântuiți.

Ce ar trebui să facem cu acest adevăr? Dacă vrem să creștem în maturitate, în Hristos, trebuie să înțelegem învățătura biblică despre predestinare. S-ar putea să nu ne placă la început, dar, prin studiu atent și observarea cu grijă a mărturiei Scripturii, putem ajunge să vedem dulceața și puritatea acestei doctrine, și să o experimentăm ca pe un mijloc deosebit de mângâiere pentru sufletele noastre.

Capitolul 2

CE ESTE PREDESTINAREA?

Trebuie să începem punând o întrebare care pare simplă: Ce este predestinarea? Se pare că există la fel de multe definiții ale predestinării pe cât există doctrine ale predestinării. Întrucât Biblia nu a fost scrisă în engleză, nu găsim acolo cuvântul *predestinare*, dar mai multe cuvinte din limba greacă introduc acest concept, astfel că ne vom îndrepta atenția către acești termeni ca să ne ajute să înțelegem ce înseamnă predestinarea.

Un exemplu este termenul grec *proorizō*. Prefixul *pro-* corespunde prefixului din limba noastră *pre-*, cu sensul a ceva care are loc în avans sau înainte de altceva, care survine ulterior, în timp ce *orizō* are sensul de „a rândui, a desemna, a atribui”. De aceea, *proorizō* se referă la rânduirea sau desemnarea a ceva mai dinainte.

Fără a fi fataliști, crezând că tot ce se petrece are loc după un soi de principiu călăuzitor impersonal, putem spune că fiecare dintre noi are un destin. În providența lui Dumnezeu, acel destin este în mâna Lui și în planul Lui veșnic. Înainte ca fiecare dintre noi să se nască, destinele noastre au fost

scrise de Dumnezeu dinainte de întemeierea lumii.

În ce privește mântuirea, doctrina predestinării nu include conceptul că orice detaliu din viețile noastre este rânduit mai dinainte și predestinat de Dumnezeu. Mai degrabă această doctrină se referă la destinul nostru final. Evident, fiecare detaliu al vieților noastre este rânduit mai dinainte de Dumnezeu, dar acel adevăr aparține mai potrivit doctrinei providenței lui Dumnezeu. În forma ei inițială, doctrina predestinării nu include aceste elemente particulare în aria ei de cuprindere (deși sunt adevărate). Ea are pur și simplu de-a face cu destinul nostru final și cu locul unde vom merge când vom muri.

Majoritatea creștinilor vor fi de acord cu faptul că Dumnezeu nu este un simplu spectator la evenimentele din omenire, ci vor spune că, cel puțin în anumite modalități, El decide lucruri în avans. Majoritatea vor susține că, cel puțin într-un sens anume, Dumnezeu are ceea ce noi denumim *cunoaștere mai dinainte*, întrucât acest concept este adânc înrădăcinat pe paginile Scripturii. Dumnezeu cunoaște mai dinainte toate lucrurile, și El le cunoaște perfect. Dar imediat ce noi începem să sondăm aria de cuprindere a acelei cunoaștințe mai dinainte și temeiul ei, creștinii încep să se împartă în tabere opuse, astfel că dezbaterile filozofice erup imediat.

Deși nu toate bisericile și nu toți creștinii cad de acord în legătură cu natura predestinării, există un lucru cu care suntem de acord cu toții: în suveranitatea Lui, Dumnezeu

predestinează într-un fel persoanele care ajung în Rai și pe cele care nu ajung acolo. Aceasta este cea mai simplă definiție a predestinării. Punctul focal al predestinării este doctrina alegerii pe care o găsim în Noul Testament, și ea are de-a face cu alegerea făcută de Dumnezeu despre Rai și Iad.

Aproape toți creștinii cred aceste lucruri despre predestinare. Dar felul precis în care Dumnezeu ia decizia în avans legată de destinul nostru final nu este în niciun caz o chestiune de acord universal printre creștini sau în crezurile istorice. Există multe versiuni de înțelegere a doctrinei predestinării. Deși nu îmi propun în această carte să tratez toate nuanțele și specificitățile subtile ale diferitelor feluri în care ea este înțeleasă, trebuie să menționez două dintre cele mai răspândite gândiri despre predestinare, pe care le descoperim în istoria bisericii.

Prima dintre aceste abordări comune – și probabil gândirea majoritară în lumea creștină de azi – este abordarea legată de preștiință. *Preștiința* este un sinonim al *cunoașterii mai dinainte*. Perspectiva aceasta asupra predestinării susține că, din veșnicie, Dumnezeu ar fi privit înainte pe coridoarele istoriei și ar fi cunoscut în avans cine va răspunde și cine nu va răspunde pozitiv la invitația lui Hristos și a Evangheliei Lui. El știe că unii Îi vor spune da lui Hristos, și că alții Îi spun nu. Din toată veșnicia, Dumnezeu rânduieste ca fiecare persoană care spune da Evangheliei să ajungă în Cer. El îi alege pentru Cer pe baza credinței lor, pe care o vede mai dinainte.

Perspectiva augustiniană, cunoscută și ca perspectiva reformată, susține că Dumnezeu, din veșnicie, nu doar îi predestinează ca *să fie mântuiți* pe cei care vor crede, ci îi predestinează și *ca să creadă* pe cei care vor crede. Cu alte cuvinte, în afara harului lui Dumnezeu care predestinează, nimeni n-ar crede vreodată. Oamenii nu sunt predestinați la Cer pentru că ei cred sau pentru că Dumnezeu știe că ei vor crede, ci ei sunt predestinați să creadă, pentru ca astfel să meargă în Cer.

Perspectiva augustiniană susține că, de la întemeierea lumii, adică înainte ca vreun om să se nască sau să facă vreun lucru, Dumnezeu a hotărât cine va fi adus la credință și cine nu. Destinul veșnic este înrădăcinat și întemeiat în harul lui Dumnezeu care predestinează. Cei care nu sunt predestinați de la întemeierea lumii nu vor veni la credință, iar destinația lor nu va fi Raiul.

Cele două perspective sunt foarte diferite. În cadrul primeia, factorul decisiv legat de destinul unei persoane ține de acea persoană. În cadrul celei de-a doua, factorul decisiv ține de Dumnezeu. Cei care își însușesc a doua perspectivă trebuie să răspundă la întrebări legate de dreptatea și corectitudinea lui Dumnezeu și de libera voință a omului. Cei care își însușesc prima perspectivă trebuie să răspundă la întrebarea de ce unii oameni spun da, iar alții nu la Evanghelie. Sunt unii mai neprihăniți, inteligenți sau meritorii decât alții?

Studiul predestinării ne forțează să punem și să răspundem la întrebări grele și, în orice caz, ne forțează să privim mai îndeaproape la caracterul lui Dumnezeu și la păcătoșenia noastră. Nu putem petrece niciodată prea mult timp studiind caracterul lui Dumnezeu. Nimeni nu are o înțelegere „prea dezvoltată” a harului lui Dumnezeu și a măreției Lui. Nici nu ne dăunează cu nimic să explorăm profunzimea slăbiciunii noastre umane. Aproape toate erorile care rănesc biserica și doctrina ei au de-a face cu una din următoarele două greșeli: fie o subestimare a măreției lui Dumnezeu, fie o supraevaluare a măreției omului.

Capitolul 3

LANȚUL DE AUR

Textul biblic care este probabil cel mai des folosit în susținerea doctrinei preștiinței – ideea că alegerea se bazează pe cunoașterea mai dinainte a lui Dumnezeu – se găsește în Epistola lui Pavel către Romani. Capitolul 8 conține afirmațiile clasice folosite în susținerea conceptului preștiinței: „Căci pe aceia, pe care i-a cunoscut mai dinainte, i-a și hotărât mai dinainte să fie asemenea chipului Fiului Său, pentru ca El să fie cel întâi născut dintre mai mulți frați. Și pe aceia pe care i-a hotărât mai dinainte, i-a și chemat; și pe aceia pe care i-a chemat, i-a și socotit neprihăniți; iar pe aceia pe care i-a socotit neprihăniți, i-a și proslăvit” (v. 29-30).

Aceste versete sunt denumite adesea „lanțul de aur al mântuirii” pentru că ele conțin o serie de acțiuni sau evenimente în răscumpărare, o versiune prescurtată a ceea ce teologii numesc *ordo salutis* sau ordinea mântuirii. Ordinea mântuirii are ceva în comun cu întrebarea legată de ou și găină: Ce anume a apărut primul (cel puțin din punct de vedere logic)?

Potrivit cu Romani 8:29, această ordine începe cu preștiința: „pe aceia, pe care i-a cunoscut mai dinainte”. Susținătorii perspectivei asupra predestinării bazată pe preștiință

consideră acest verset ca un element foarte important, susținând că alegerea făcută de Dumnezeu este bazată pe cunoașterea mai dinainte de către El a evenimentelor viitoare și a alegerilor pe care ființele umane le vor face.

Cu toate acestea, textul nostru nu spune explicit că pe cei pe care El i-a cunoscut mai înainte i-a predestinat *pe baza acestei cunoașteri mai dinainte*. Tot ceea ce spune este că pe cei pe care El i-a cunoscut mai dinainte, i-a și predestinat. Perspectiva preștiinței prezumă că predestinarea este bazată într-un fel pe cunoașterea mai dinainte. Cu toate acestea, aceasta este o idee extrasă din text, dar nu este în mod necesar una justificată.

În termenii priorității temporale, noi ne aflăm pe un teren mai solid. Apostolul Pavel menționează adesea lucruri sub forma unor liste. De exemplu, el prezintă o serie de idei precum roadele sau darurile Duhului. Nu ar trebui să ne uităm la aceste liste scripturale și să impunem o anumită prioritate între ele decât dacă textul oferă explicit o ordine sau prioritate în importanță între diversele elemente ale enumerației. De asemenea, n-ar trebui să presupunem că elementele apar într-o anumită secvență de timp doar pentru că apar într-o listă.

În acest caz din Romani 8, este sigur să prezumăm că există o prioritate în acea listă, în special dacă mergem la fiinele listei de evenimente descrise aici, și o luăm înapoi către începutul ei. Ultimul element menționat este „proslăvirea”,

sau glorificarea. În termenii lucrării mântuirii noastre, noi știm din alte pasaje ale Scripturii că etapele secvențiale sunt formate din credință, îndreptățire, sfințire și glorificare. Această ordine nu poate fi rearanjată. De aceea, putem spune fără să greșim aici (deși Pavel nu menționează sfințirea în lista din Romani 8) că textul conține o ordine secvențială, întrucât începe cu preștiința din veșnicia trecută, și se sfârșește cu glorificarea, adică în viitor.

Se pot face și alte prezumții legate de acest text. Observați că textul nu spune explicit că: „*toți* cei ce sunt cunoscuți mai dinainte sunt predestinați, și că *toți* cei predestinați sunt chemați, că *toți* cei chemați sunt îndreptățiți, și că *toți* cei îndreptățiți sunt glorificați”. Cu toate acestea, textul pare să fie eliptic, adică prezumă anumite lucruri fără a le afirma explicit, anume cuvântul *toți*.

Evident, există motive biblice solide să credem că *toți* cei care sunt îndreptățiți sunt și glorificați. Acest *toți* constituie o implicație necesară a textului. Dar dacă acest lucru este adevărat, atunci se ridică probleme serioase legate de perspectiva preștiinței asupra predestinării.

Haideți să spunem pentru o clipă că nu ar fi potrivit să inserăm termenul *toți* în acest pasaj, ci că ar trebui pus în locul lui termenul *unii*: „*Unii* care sunt cunoscuți mai dinainte, sunt predestinați. *Unii* care sunt predestinați sunt chemați. *Unii* care sunt chemați sunt îndreptățiți. *Unii* care sunt îndreptățiți sunt glorificați”. În acest scenariu, problemele care

se ivesc clar sunt legate de tot ceea ce Biblia ne învață despre destinația finală a celor îndreptățiți și predestinați. Unii, care sunt predestinați nu ar ajunge îndreptățiți; unii dintre aleși n-ar ajunge glorificați. Inserarea termenului *unii* distruge deopotriva perspectiva augustiniană asupra mântuirii și pe cea a preștiinței în predestinare.

Este mult mai bine să înțelegem acest pasaj ca făcând referire la categoriile universale din acest lanț de aur: *toți* cei cunoscuți mai dinainte (în oricare sens ar înțelege cineva preștiința) sunt predestinați, și *toți* cei predestinați sunt chemați, și *toți* cei chemați sunt îndreptățiți, și *toți* cei îndreptățiți sunt glorificați.

Ce avea apostolul Pavel în vedere când a vorbit despre cei „chemați”? La urma urmei, Biblia folosește cuvântul *a chema* în mai multe feluri. De exemplu, Isus a spus: „Căci mulți sunt chemați, dar puțini sunt aleși” (Matei 22:14). Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie să facem deosebirea între chemarea *exterioară* și cea *interioară* făcută de Dumnezeu.

Chemarea exterioară constă din simpla propovăduire a mesajului Evangheliei față de toți oamenii. Unii răspund pozitiv; alții îl resping. Când Pavel le-a vorbit filozofilor din Atena (F.A. 17:16-34), unii l-au batjocorit și au respins învățătura lui, în timp ce alții au primit cu bucurie propovăduirea învierii pe care el le-a adus-o. A treia categorie de oameni voiau mai multe informații și aveau nevoie de mai

mult timp să cântărească vorbele lui Pavel. La nivel exterior, Pavel i-a chemat pe toți cei prezenți să se pocăiască și să Îl primească pe Hristos, dar nu toți au răspuns la această chemare exterioară. În fapt, Evanghelia le este predicată multor oameni care nu ascultă de chemările făcute de Dumnezeu sau care nu răspund pozitiv chemarea lui Dumnezeu ca ei să vină la Hristos.

Totuși, chemarea interioară are de-a face cu lucrarea tainică a Duhului Sfânt. El cheamă bărbați și femei în interior, schimbă înclinațiile inimilor lor, îi înviază la o viață spirituală nouă, îi trezește din somnul lor dogmatic și îi determină să aibă credință. În aceasta constă chemarea interioară a lui Dumnezeu.

Întrebarea este aceasta: Care dintre aceste chemări este avută în vedere în textul nostru, unde Pavel spune că, pe cei pe care Dumnezeu îi cheamă, El îi și îndreptățește? Dacă chemarea la care se face referire în acest text este cea exterioară, asta ar însemna că oricine aude chemarea exterioară este îndreptățit, și că oricine aude Evanghelia are credință. Dar noi știm că nu așa stau lucrurile. De aceea, acest pasaj nu se poate referi la chemarea exterioară, ci doar la cea interioară. Doar cei care răspund interior față de chemarea exterioară a Evangheliei sunt îndreptății. De aceea, putem concluziona acest lucru fără să greșim că, atunci când ne uităm la pasajul care spune că „pe aceia pe care i-a chemat, i-a și socotit neprihăniți”, el se referă la chemarea interioară.

Observați că, în această secvență, chemarea interioară survine după preștiință și după predestinare. Perspectiva preștiinței susține că Dumnezeu i-ar cunoaște mai dinainte pe toți cei care vor răspunde la chemarea exterioară a Evangheliei și că, pe baza acestei preștiințe, El îi predestinează pe aceia la îndreptățire și gloriificare. Pentru a accepta această gândire este nevoie ca ordinea din lanț să fie rearanjată.

Dar poziția augustiniană este că Dumnezeu predestinează oameni la o chemare interioară prin Duhul Sfânt, și că toți cei pe care Dumnezeu îi predestinează la mântuire vor fi chemați, îndreptățiți și gloriificați. Perspectiva augustiniană susține că Dumnezeu nu poate predestina pe nimeni, din niciun motiv, la vreun lucru pe care El nu-l cunoaște. Dumnezeu nu predestinează oameni necunoscuți. Desigur, cunoașterea mai dinainte trebuie să fie mai întâi în orice succesiune a decretelor lui Dumnezeu, întrucât El nu decretează nimic pentru nimeni despre care să nu cunoască nimic.

Secvența naturală a lanțului de aur este că predestinarea survine după preștiință – nu în sensul în care este bazată pe faptul că Dumnezeu ar ști ce oameni Îl vor alege dacă ar fi lăsați la latitudinea voinței lor, ci că preștiința trebuie să precedă orice lucru pe care Dumnezeu îl decretează în legătură cu oamenii. Biblia nu spune că predestinarea se bazează pe cunoașterea anterioară de către Dumnezeu a ce vor face oamenii. Ea este bazată pe preștiința de către Dumnezeu a oamenilor. Aleșii sunt predestinați să fie chemați – și *toți* cei

predestinați să fie chemați sunt chemați, *toți* cei chemați sunt îndreptățiți, și *toți* cei îndreptățiți sunt glorificați. Nimeni din grupul aleșilor nu va rata să fie ales. Tot ceea ce textul ne spune este că predestinarea lui Dumnezeu include o cunoaștere mai dinainte a obiectelor lucrării Sale de predestinare – anume acei oameni.

Dacă ne uităm cu atenție la lanțul de aur, la care se face apel în mod repetat de cei care vor să bazeze predestinarea pe preștiință în sensul cunoașterii mai dinainte a răspunsurilor omului, lanțul ajunge de fapt răsturnat pe dos în ce privește acel argument. Romani 8:29-30 este unul dintre cele mai puternice pasaje din întreaga Scriptură în favoarea perspectivei augustinene.

Ca să sumarizez, apostolul Pavel ne învață în Romani 8 că *toți* aleșii sunt cunoscuți mai dinainte de Dumnezeu. Nu există alegere fără preștiință. Predestinarea are sensul că oamenii sunt predestinați să fie chemați, îndreptățiți și glorificați. Interesant este că acest lanț de aur vine imediat după un verset minunat din care mulți credincioși își primesc mângâiere: „pe de altă parte, știm că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce-L iubesc pe Dumnezeu, și anume spre binele celor ce sunt chemați după planul Său” (Rom. 8:28). Altfel spus, toate lucrurile lucrează împreună prin mâna divină a providenței pentru cei aleși, pentru că este planul veșnic al lui Dumnezeu să asigure răscumpărarea completă a celor pe care El i-a predestinat la mântuire.

Capitolul 4

ALEGEREA DIVINĂ

Ce factor determină în final mântuirea cuiva? Oare decizia și răspunsul omului, pe care Dumnezeu îl cunoaște dinainte, sau alegerea suverană făcută de Dumnezeu, prin care El aduce oameni la credința în Isus Hristos? Aceasta este esența controverselor pe tema predestinării.

Cineva spunea cândva că „toți oamenii sunt, prin natura lor, pelagieni”. Sensul era că, în mod natural, oamenii cred că omul nu este fundamental înrobitor de păcat ca rezultat al căderii lui Adam, și că ei încă au încă puterea, în naturile lor decăzute (dacă cred că sunt decăzuți) să își încline voinele către credință și să ia o decizie de a-L primi pe Hristos.

Aproape toată lucrarea contemporană de evanghelizare prezumă abilitatea morală a păcătoșilor de a-și înclina inimile către un răspuns pozitiv față de Evanghelie. Regenerarea nu elimină automat acel fel de gândire din mințile noastre. Mulți creștini presupun că, atunci când sunt convertiți, ei au fost cei care au produs convertirea. Ei știu că nu ar putea fi răscumpărați fără harul lui Dumnezeu sau fără lucrarea lui Isus Hristos, dar presupun că motivul pentru care au crezut, în timp ce prietenii lor au continuat în necredință,

a fost că ei au făcut decizia corectă iar prietenii lor decizia greșită. Astfel de creștini presupun că, într-un fel, ei, nu Dumnezeu, au fost factorul decisiv.

Cu toate acestea, experiența personală nu este cea finală sau determinantă, ci Scriptura stabilește adevărul. Așadar, trebuie să cercetăm îndeaproape cuvintele apostolului Pavel pe tema din Romani 9.

Pavel începe capitolul printr-un jurământ – un lucru serios pentru un apostol. Cititorii lui trebuie să fi înțeles că el își puna în joc integritatea făcând un jurământ legat de sentimentele față de cei nemântuiți. El era preocupat în particular de evreii din primul secol, care Îl respinseseră pe Hristos. Șocant este că el face un jurământ că ar fi gata să-și piardă propria mântuire, dacă asta ar duce la mântuirea concetățenilor lui după trup.

După ce a deplâns eșecul compatrioților lui de a veni la credință, Pavel scrie:

Căci aproape să doresc să fiu eu însumi anatema, despărțit de Hristos, pentru frații mei, rudele mele trupești. Ei sunt Israeliți, au înfierea, slava, legămintele, darea Legii, slujba dumnezeiască, făgăduințele, patriarhii, și din ei a ieșit, după trup, Hristosul, care este mai pe sus de toate lucrurile, Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin! Dar aceasta nu înseamnă că a rămas fără putere Cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu toți cei ce se coboară din Israel, sunt Israel; și, măcar că sunt sămânța lui Avraam, nu toți sunt copiii lui Avraam; ci este scris: „În Isaac vei

avea o sămânță, care-ți va purta numele'. Aceasta înseamnă că nu copiii trupești sunt copiii ai lui Dumnezeu; ci copiii făgăduinței sunt socotiți ca sămânță. Căci cuvântul acesta este o făgăduință: ‚Pe vremea aceasta Mă voi întoarce, și Sara va avea un fiu’ (Rom. 9:3–9).

Pavel le reamintește ascultătorilor lui de istoria Israelului. Nu toți cei ce erau copii fizici ai lui Avraam erau aleși de Dumnezeu pentru a primi binecuvântarea. Ismael era născut din Avraam, dar nu el a primit binecuvântarea, ci Isaac. Și putem merge mai înapoi și să ne uităm chiar la Avraam. De ce a venit Dumnezeu la Avraam în timp ce acesta era un păgân, trăind într-o țară păgână și practicând o religie păgână (Ios. 24:2-3)? Dumnezeu S-a revelat unilateral lui Avraam, l-a mutat din mediul lui și l-a folosit pentru a crea o întreagă nouă sămânță a răscumpărării.

De ce S-a arătat Hristos lui Saul din Tars, vrăjmașul de moarte al bisericii, care sufla foc în misiunea lui de a șterge comunitatea creștină de pe fața pământului? De ce i-a apărut Hristos pe drumul către Damasc în glorie și l-a schimbat instantaneu? De ce n-a făcut El același lucru în cazul lui Ponțiu Pilat, Caiafa sau Ana? Din istoria răscumpărării este clar că Avraam a primit o măsură de har pe care alți oameni din Vechiul Testament n-au primit-o și că, tot așa, Pavel a primit o măsură de har pe care alți oameni din Noul Testament n-au primit-o.

Pavel atinge punctul culminant în Romani 9:10-11: „Ba mai mult; tot așa a fost cu Rebeca. Ea a zămislit doi gemeni numai de la părintele nostru Isaac. Căci, măcar că cei doi gemeni nu se născuseră încă, și nu făcuseră nici bine nici rău, - ca să rămână în picioare hotărârea mai dinainte a lui Dumnezeu, prin care se făcea o alegere, nu prin fapte, ci prin Cel ce cheamă”. Pavel spune clar aici că ceva s-a petrecut înainte ca acei copii să se nască, înainte ca ei să fi făcut vreun lucru bun sau rău. Apoi el statuează scopul: „ca să rămână în picioare hotărârea mai dinainte a lui Dumnezeu, prin care se făcea o alegere”.

Pasajul continuă spunând: „s-a zis Rebecii: ‚Cel mai mare va fi rob celui mai mic’, după cum este scris: ‚Pe Iacov l-am iubit, iar pe Esau l-am urât’” (v. 12-13). Apoi citim următoarele: „Așadar, nu atârână nici de cine vrea, nici de cine aleargă, ci de Dumnezeu, care are milă. Fiindcă Scriptura îi zice lui Faraon: ‚Te-am ridicat înadins, ca să-Mi arăt în tine puterea Mea, și pentru ca Numele Meu să fie vestit în tot pământul’. Astfel, El are milă de cine vrea și împietrește pe cine vrea” (v. 16-18).

Perspectiva preștiinței susține că Dumnezeu s-a uitat înainte pe coridoarele timpului, înainte ca Esau și Iacov să se nască și, pe baza cunoașterii felului lor de a se purta, l-a ales pe Iacov, nu pe Esau. Totuși, acest argument încalcă vădit învățătura clară a apostolului.

În Romani 9, Pavel detaliază spunând că alegerea noas-

tră nu se bazează pe ceea ce facem noi – nici pe faptele noastre, nici pe voința noastră, nici pe bunătatea sau răutatea noastră. În schimb, înainte ca noi să ne naștem – și fără a lua aminte la ceea ce urma să facem sau să nu facem – Dumnezeu i-a ales pe unii, nu pe alții, pentru ca planul Său în alegere să rămână în picioare. Este fascinant să observăm că Dumnezeu nu a făcut doar deosebire între doi oameni, două culturi, regiuni și religii; El a făcut deosebire între fiii aceluiași tată, din aceeași familie. Mai mult, ei n-au fost doar frați, ci au fost chiar gemeni. Pavel folosește această ilustrație ca să arate că acest lucru s-a făcut pentru a arăta planul electiv al îndurării lui Dumnezeu și pentru a face absolut clar că alegerea noastră nu se bazează pe voința sau efortul omului, ci pe suveranitatea lui Dumnezeu.

Unii încearcă să ocolească acest text spunând că Pavel nu vorbea aici despre alegerea la nivel individual, ci despre alegerea națiunilor – pe ideea că din Iacov a rezultat poporul Israel, iar din Esau au rezultat edomiții. Totuși, acest argument este ușor de respins. Națiunile sunt formate din indivizi, iar Pavel vorbește în acest pasaj în mod specific despre indivizi. Un individ a fost ales, iar altul nu. Niciunul nu a fost ales sau nu pe baza vreunui lucru făcut sau potențial făcut de vreunul. Apostolul Pavel se străduiește să ne arate că alegerea lui Iacov s-a bazat pe planul suveran al lui Dumnezeu ca să-Și arate harul.

Observați răspunsul imediat al lui Pavel la ceea ce el a

spus. El anticipează întrebarea care se ridică de fiecare dată când această doctrină este predicată: „Cum poate fi corect dacă Dumnezeu îl alege pe unul, nu pe altul, dacă alegerea nu se bazează pe ceea ce noi facem? Dacă ar fi bazată pe faptele noastre, cel puțin așa ar fi corect”. Pavel răspunde la această întrebare ipotetică spunând: „Deci ce vom zice? Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu? Nicidecum!” (v. 14). O altă traducere spune, „Să ne ferească Dumnezeu!” Expresia din greacă folosită aici este cea mai categorică formă de negație posibilă. Răspunsul pe care Pavel îl dă la întrebarea, „Este oare nedreptate la Dumnezeu?” este un absolut „nu!”

Anticiparea unei astfel de obiecții de către Pavel n-ar fi fost necesară dacă textul ar fi prezentat perspectiva preștiinței. Dacă alegerea făcută de Dumnezeu ar fi fost bazată pe faptele noastre, nimeni n-ar protesta și nu l-ar acuza pe Dumnezeu că ar fi nedrept. Perspectiva noastră legată de corectitudine izvorăște din crezul nostru că oamenii ar trebui judecați după purtarea lor, astfel că Pavel știa că oamenii urmau să se lupte să înțeleagă învățătura care spune că, în cazul lui Iacov și Esau, destinele lor erau plănuit de Dumnezeu de la întemeierea lumii, potrivit sfatului Său suveran, fără a lua aminte la vreun lucru pe care ei l-au făcut sau aveau să îl facă.

Când necredincioșii aud învățătura care se găsește în Romani 9, ei replică adesea în felul următor: „Păi, eu nu sunt credincios, de ce să mă preocupe asta? Dacă nu sunt ales și

dacă nu voi fi mântuit, de ce să mă mai agit?” Răspunsul față de această atitudine este următorul: pentru oricine care nu are credința în Isus Hristos în acest moment, nu există niciun motiv să presupui că nu ești ales. Orice om care a venit vreodată la credința în Hristos a fost cândva un necredincios. Se poate să fii printre aleși, dar alegerea ta să nu fie încă manifestată.

Unul dintre cele mai importante îndemnuri din Noul Testament este să ne asigurăm de alegerea și chemarea noastră (2 Petru 1:10). În cazul tuturor celor nesiguri de alegerea lor, nu există nicio chestiune mai importantă către care să vă concentrați atenția până ce găsiți răspunsul.

Capitolul 5

DREPTATE, MILĂ ȘI HAR

Doctrinile legate de perspectiva augustiniană asupra alegerii sunt denumite și „doctrinile harului”. Această etichetare pune corect accentul acolo unde trebuie, pentru că punctul focal al doctrinei biblice a alegerii este harul lui Dumnezeu. Dar ce anume este harul?

În termenii cei mai simpli, harul poate fi definit ca „favoare nemeritată”. Când primim har de la Dumnezeu, primim din mâna Lui o binecuvântare, un favor sau un beneficiu, lucru nemeritat sau necăștigat. El ni se dă pur și simplu din lărgimea îndurării Lui. Apostolul Pavel apelează la îndurarea lui Dumnezeu atunci când se ridică întrebarea: „Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu?” (Rom. 9:14). El le reamintește cititorilor lui – creștinii din Roma – ceea ce Dumnezeu îi descoperise deja lui Moise, încă din Vechiul: „Voi avea milă de oricine-Mi va plăcea să am milă; și Mă voi îndura de oricine-Mi va plăcea să Mă îndur” (v. 15). De aceea, primul lucru pe care trebuie să îl înțelegem despre harul lui Dumnezeu este că harul Lui este suveran. Harul este ceva ce Dumnezeu nu este niciodată obligat să-l dea – căci El nu i-l

datorează nimănui.

Dacă Dumnezeu ne-ar fi datorat har, n-ar mai fi har. Ar fi dreptate. Dreptatea presupune ca omul supus ei să primească fie răsplata, fie pedeapsa pentru anumite forme de comportament. Harul, însă, nu este cerut. Dumnezeu Își rezervă dreptul cosmic de a dispune cum dorește de clemența Sa. Este un privilegiu care Îi aparține exclusiv Lui. El poate fi milostiv cu cine vrea să fie milostiv și poate să Își rețină mila sau harul de la oricine dorește să facă îl rețină, din orice motiv este El înclinat să facă acest lucru, ca să-Și împlinească planurile.

Când Pavel pune întrebarea: „Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu?”, răspunsul este, „nicidecum!” (v. 14). Totuși, cum ar fi dacă am exprima acea întrebare într-un fel diferit: Nu cumva este non-dreptate în Dumnezeu? Răspunsul la această întrebare este da. Există *non-dreptate* în Dumnezeu, chiar dacă în El nu este nicio *nedreptate*.

Există două feluri diferite de non-dreptate – ele fiind de importanță deosebită pentru tema noastră. Pe de o parte există *nedreptate*. Pe de altă parte, există *milă* sau *har*. *Nedreptatea* se referă la o categorie de rău situată absolut anti-tetic dreptății. Dacă Dumnezeu ar fi făcut vreodată ceva nedrept, n-ar mai fi un Dumnezeu drept. El n-ar mai fi bun. Dar să ne gândim la *milă* sau *har*. Există ceva greșit când un Dumnezeu sfânt și drept este milostiv sau manifestă har? Nu ar fi un lucru rău ca o Ființă dreaptă și neprihănită să dea

milă sau har, pentru că harul și mila sunt lucruri laudabile.

Să zicem că avem un grup de șapte oameni. Când vorbim despre doctrina alegerii, înțelegem că unii oameni primesc harul alegerii, alții nu. Imaginați-vă că patru dintre acești oameni primesc har, iar ceilalți primesc de la Dumnezeu dreptatea. Altfel spus, aleșii primesc harul lui Dumnezeu, iar non-aleșii primesc dreptatea Lui. A fost vreunul dintre aceștia victima nedreptății lui Dumnezeu? Bineînțeles că nu. La asta se referă Pavel când pune întrebarea: „Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu?”

Întrebarea este pusă pentru că harul lui Dumnezeu nu îi este dat în mod egal fiecărui om. Deoarece Dumnezeu îi dă un dar bun lui Iacov, pe care nu i-l dă și lui Esau, acest lucru poate părea incorect. Protestul sună cam așa: dacă Dumnezeu îi dă har unei persoane, El trebuie să le dea har tuturor. Așa, lucrurile ar părea corecte.

Totuși, haideți să luăm cazul ipotetic a doi pușcăriași care au fost condamnați de crimă cu premeditare. Guvernatorul decide să își folosească clemența și să îl ierte pe unul dintre criminali. Acel criminal nu merită să fie iertat. El merită să fie executat, dar scapă de aplicarea sentinței drepte, primind milă. Să zice și că guvernatorul nu alege să îl ierte pe celălalt criminal, acesta fiind pedepsit. A fost el pedepsit pe nedrept? Evident că nu. El primește dreptatea.

Este nevoie oare ca, dacă guvernatorul îl iartă pe unul, să îi ierte pe toți? Ce lege spune că, dacă unul primește milă,

toți ar trebui să primească milă? Acest lucru ar fi necesar doar dacă dreptatea ar fi cerut așa ceva, dar aici nu vorbim despre dreptate. Vorbim despre non-dreptate. Vorbim despre milă și har. Aceasta este ceea ce Pavel le reamintește hotărât cititorilor lui romani – ceea ce Dumnezeu îi spusese deja lui Moise: „Voi avea milă de oricine-Mi va plăcea să am milă; și Mă voi îndura de oricine-Mi va plăcea să Mă îndur”.

Acesta este unul dintre cele mai cruciale concepte din creștinismul biblic, pe care trebuie să le înțelegem, și totuși puțini îl înțeleg. Majoritatea creștinilor cred că Dumnezeu este suveran. Totuși, când începi să sondezi și să îi întrebi pe oameni cum înțeleg ei suveranitatea lui Dumnezeu, nu trece mult timp până ce vezi că ei nu l-ar mai lăsa pic de suveranitate lui Dumnezeu. Când oamenii spun că ei cred în suveranitatea lui Dumnezeu, ei vor să spună adesea că ei cred că Dumnezeu are autoritate și putere asupra creației Sale (și acesta este cu adevărat un aspect al suveranității Lui). Dar când se ivește subiectul suveranității harului, oamenii nu vor să creadă că Dumnezeu are autoritatea sau dreptul de a dispune cum dorește de mila și harul Lui. Iată ce este pus în joc în această discuție.

Dacă Dumnezeu ar fi comis nedreptate în toate acestea, protestul ar fi legitim. Dacă Dumnezeu s-ar fi uitat la o lume plină de oameni inocenți și ar fi decis să îi mântuiască pe unii și să îi condamne pe alții, sigur că El ar fi fost nedrept, dar nu a existat decât un singur moment din întreaga istorie

când Dumnezeu a pedepsit un om nevinovat. Dar chiar și aici avem o explicație. Acea pedeapsire s-a făcut doar după ce omul nevinovat și-a asumat voluntar vinovăția poporului Lui. Când păcatele noastre au fost transferate asupra lui Isus, înaintea tribunalului dreptății lui Dumnezeu, Isus n-a mai fost tratat ca nevinovat. El a fost inocent în și prin Sine, dar prin imputare, ca reprezentant al nostru, El a fost privit ca păcat (v. 2 Cor. 5:21).

Într-un sens, cea mai mare concentrare de răutate care a existat vreodată pe această planetă a fost la cruce, unde Hristos a luat asupra Sa păcatele și vinovăția unei mulțimi nenumărate. El a purtat mânia dreaptă a lui Dumnezeu numai după acel transfer, pe care El l-a acceptat voluntar. În realitate, Dumnezeu n-a pedepsit niciodată o persoană nevinovată, pentru că un astfel de gest ar fi nedrept din partea Lui.

Când ne gândim la această chestiune dificilă a alegerii făcută de Dumnezeu, trebuie să înțelegem că, atunci când Dumnezeu Își ia decizia, când El se uită la cei pe care îi va mântui sau nu, El se uită la ei și îi vede ca oameni decăzuți. Întrebarea lui Dumnezeu nu este, „Să îi salvez pe unii oameni nevinovați și să le permit altora nevinovați să piară?” Nu, ci întrebarea Lui, ca în cazul guvernatorului, este aceasta: „Îmi voi manifesta mila și harul față de unii oameni vinovați și le voi permite altora să primească dreptatea Mea?” Frumusețea de aici este că, prin alegerea suverană făcută de Dumnezeu, harul și mila Lui minunate sunt manifestate, ca

și dedicarea Lui neobosită față de dreptate.

Este destul de ușor să definim harul ca „favoare nemeritată”, dar să transpunem această idee din creierile noastre în sângele nostru este una dintre cele mai dificile lucruri din viața creștină. Este chiar mai dificil să o facem să rămână acolo. În momentul în care începem să credem că Dumnezeu ne datorează milă nouă sau oricărui om, în acel moment trebuie să ne sune un clopoțel în creiere. Avem nevoie de un avertisment că nu ne mai gândim la îndurare, pentru că, din nou, îndurarea pe care o cerem nu este îndurare. Dacă credem că Dumnezeu ne datorează har, am încetat să ne gândim la har și am început să gândim în termenii dreptății. Cel mai rău lucru care ni s-ar putea petrece este să cerem dreptate de la Dumnezeu. Singura cale prin care putem chiar să respirăm o gură de aer în această lume, și singura cale prin care putem nădăjdui să ajungem în Rai, este numai prin harul Lui suveran.

Capitolul 6

DUPĂ BUNA SA PLĂCERE

Ne-am luptat să înțelegem câteva întrebări importante în studiul nostru asupra predestinării. De ce alege Dumnezeu anumiți oameni și nu pe alții? De ce unii primesc harul Lui, în timp ce alții primesc dreptatea Lui? Până acum am văzut că nimeni nu primește nedreptate din mâna lui Dumnezeu; mila și harul Lui sunt întotdeauna privilegiul Său suveran, de care dispune cum consideră de cuviință și din orice motiv este înclinat să o facă.

În capitolul de față ne vom întoarce la cartea Efeseni pentru a analiza ideea harului dat de Dumnezeu unora, dar nu altora. Pavel a arătat deja destul de clar că alegerea nu se bazează pe acțiunile omului ales, ci doar pe planul lui Dumnezeu. Iată ce citim în Efeseni 1:3-12:

Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a binecuvântat cu tot felul de binecuvântări duhovnicești, în locurile cerești, în Hristos. În El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără prihană înaintea Lui, după ce, în dragostea Lui, ne-a rânduit mai dinainte

să fim înfiați prin Isus Hristos, după buna plăcere a voii Sale, spre lauda slavei harului Său, pe care ni l-a dat în Preaiubitul Lui. În El avem răscumpărarea, prin sângele Lui, iertarea păcatelor, după bogățiile harului Său, pe care l-a răspândit din belșug peste noi, prin orice fel de înțelepciune și de pricepere; căci a binevoit să ne descopere taina voii Sale, după planul pe care-l alcătuiuse în Sine însuși, ca să-l aducă la îndeplinire la împlinirea vremilor, spre a-Și uni iarăși într-unul în Hristos, toate lucrurile: cele din ceruri, și cele de pe pământ. În El am fost făcuți și moștenitori, fiind rânduiți mai dinainte, după hotărârea Aceluia, care face toate după sfatul voii Sale, ca să Îi slujim de laudă slavei Sale, noi, care mai dinainte am nădăjduit în Hristos.

În lumina acestui text, este uimitor că atât de multe controverse legate de suveranitatea harului au tot continuat să își facă loc în biserică de-a lungul secolelor. Pavel nu putea exprima mai clar ceea ce explică aici, în Efeseni. Este clar că Dumnezeu alege suveran unii oameni la mântuire, nealegându-i pe alții; El alege unii oameni ca obiecte ale harului Său mântuitor și ale beneficiilor Lui uriașe, dar nu le dă aceeași binecuvântare și aceeași favoare altora. Aceasta fiind situația, întrebarea care se pune este următoarea: Este oare alegerea făcută de Dumnezeu una arbitrară sau capricioasă? Se poate ca El să nu fie nedrept, dar sigur că ni se pare arbitrar în acest aspect.

Pentru a trata această întrebare, trebuie mai întâi să ne definim termenii. Ce sens au cuvintele *arbitrar* și *capricios*? O

persoană arbitrară sau capricioasă acționează fără vreun motiv anume în ceea ce face. Când este întrebată de ce a făcut un anumit lucru, ea răspunde cam așa: „N-am niciun motiv. Pur și simplu așa mi-a venit cheful să fac”. Noi nu avem tendința de a respecta oameni care fac lucruri fără motiv. Oare am putea să Îi atribuim lui Dumnezeu acel fel de comportament lipsit de virtute?

Pe baza a ceea ce tocmai am spus până aici, unii ar putea veni să spună că trebuie să Îi atribuim aceste caracteristici lui Dumnezeu. La urma urmei, noi ne-am străduit să demonstrăm că Dumnezeu nu îi alege pe oameni pe baza vreunui lucru făcut de ei, fie văzut mai dinainte, fie de orice alt fel. Acest lucru este adevărat. Motivul pentru care Dumnezeu i-a ales pe unii pentru mântuire nu are nimic de-a face cu vreo persoană particulară. Harul Lui nu este dat datorită vreunui motiv care rezidă în noi.

Faptul că nu există niciun motiv în *noi* nu înseamnă că nu există niciun motiv în spatele *acțiunilor* lui Dumnezeu. Când Biblia arată clar că motivul alegerii noastre nu ține de noi, asta nu înseamnă că Dumnezeu este capricios sau arbitrar. Biblia repetă în schimb că Dumnezeu are motive pentru care procedează astfel, și câteva cuvinte specifice reapar în Scriptură când aceasta explică planul lui Dumnezeu.

Unul dintre aceste cuvinte este *sfatul* lui Dumnezeu – *sfatul* voii Sale. Aceasta are de-a face cu înțelepciunea, planul sau procesele de gândire ale lui Dumnezeu. Chiar cuvântul *sfat*

sugerează o raționare inteligentă în vederea unor acțiuni. Dumnezeu nu va dori niciodată ceva separat de sfatul Său. Cineva care este complet arbitrar nu are niciun sfat, nu primește și nu ia aminte la niciun sfat. El acționează doar din impuls. Chiar cuvântul *sfat* ar trebui să ne alerteze asupra faptului că ideea biblică a harului suveran al lui Dumnezeu este înrădăcinată în înțelepciunea lui Dumnezeu, care este perfectă. Ea nu este irațională, cu perfect rațională și departe de a fi arbitrară.

Un alt cuvânt folosit repetat în Biblie cu privire la predestinare și alegere este cuvântul *plan*. În greacă, termenul este *telos*. Cei ce sunt familiarizați cu studiul filozofiei știu că acest cuvânt se referă la diferite subdiviziuni de gândire, precum metafizica, cosmologia, epistemologia, etica și teleologia. *Teleologia* vine din termenul grec *telos*, care are sensul de „țel, scop, obiectiv”.

O persoană care face ceva total arbitrar, face acel lucru fără a urmări vreun scop. Totuși, Noul Testament arată clar că Dumnezeu are un scop sau plan divin în harul electiv. El dorește să manifeste bogățiile harului Său, să Își arate îndurarea și să reveleze ceva din caracterul Lui minunat, uimitor și frumos. Un alt scop al lui Dumnezeu în alegere este să Îl onoreze pe Hristos, despre care profeții au spus că, „Va vedea rodul muncii sufletului Lui și se va înviora” (Isaia 53:11).

Perspectiva preștiinței asupra alegerii conduce la credința că Isus a murit pe cruce, dar nu pentru cineva în particular, ci

a murit pentru a face mântuirea posibilă pentru ce care aleg să creadă. În acea perspectivă, este teoretic posibil ca Hristos să fi murit complet degeaba, ca niciunul dintre oameni să nu răspundă niciodată pozitiv la Evanghelie, și că Hristos ar fi murit și n-ar fi mântuit de fapt pe nimeni. Dar potrivit Scripturii, Dumnezeu a stabilit de la întemeierea lumii că crucea lui Isus Hristos avea să își aducă rodul rânduit și că Hristos avea să vadă truda durerii, a suferințelor și a morții Lui, și se va înviora.

Când Noul Testament vorbește despre alegere și predestinare, el vorbește întotdeauna despre noi că suntem aleși în Preaiubitul, adică în Hristos. Când ne uităm în inimile și viețile noastre, nu putem da niciun răspuns convingător pentru motivul care Dumnezeu l-ar avea ca să mântuiască oameni ca noi. Ar trebui să fim cu adevărat uimiți de harul lui Dumnezeu, dar, tragic, noi avem tendința de a lua harul Lui ca pe un lucru de apucat. Odată ce presupunem asta, începem să facem tot felul de aplicații ale lui. Totuși, dacă Dumnezeu ar fi hotărât să ne trateze după dreptatea Lui, niciunul dintre noi n-ar putea sta în picioare. Singura care prin care căpătăm intrare în Împărăție este prin harul suveran al lui Dumnezeu și doar prin acel har – *sola gratia*.

Singurul motiv care ni se dă în Noul Testament pentru mântuirea unui om este că Dumnezeu Tatăl a turnat gloria, dragostea și afecțiunea Lui asupra lui Dumnezeu Fiul. Singurul motiv pentru care suntem răscumparați nu este că am avea vreo valoare, ci datorită vredniciei lui Hristos. Dumnezeu este

bun cu noi ca să Îl răsplătească pe Acela care merită răsplata – singurul Lui Fiu. Aceasta implică o intersecție ciudată a harului și dreptății. Totul este pentru ca Hristos să primească o moștenire, iar noi o primim prin El. Faptul că suntem moștenitori este un gest al harului față de noi și unul al dreptății față de Hristos.

De ce ne alege Dumnezeu? Noul Testament răspunde astfel: „ca să rămână în picioare hotărârea mai dinainte a lui Dumnezeu, prin care se făcea o alegere” (Rom. 9:11). Planul lui Dumnezeu este ca noi să înțelegem bunătatea harului, să o vedem stând în picioare și să fim curajoși să îl proclamăm în viața bisericii, în mijlocul poporului lui Dumnezeu.

În Efeseni 1:5 citim că Dumnezeu „ne-a rânduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, *după* buna plăcere a voii Sale” (subl.). „După” ne oferă temeiul, iar acel temei nu este după lucrarea, meritul sau neprihănirea noastră. Temeiul alegerii este „sfatul voii Sale”. Un răspuns pe care Biblia îl dă la întrebarea „de ce” a alegerii este plăcerea lui Dumnezeu. Dumnezeu alege să fie bun cu unii oameni pentru că El găsește plăcere să fie bun față de unii, dar nu față de alții. Îl face are acest lucru pe Dumnezeu să pară capricios și arbitrar? Se joacă El un joc crud alegându-i pe unii și respingându-i pe alții, mântuindu-i pe unii și condamnându-i pe alții?

În acest moment, putem foarte ușor să vorbim dur, fără să cunoaștem și să ajungem periculos de aproape de blasfemierea Duhului Sfânt, pentru că am ratat un aspect crucial al

textului. Cuvântul „plan” mai poate fi tradus și ca „buna plăcere” sau „buna intenție”. Ceea ce Dumnezeu alege, El alege după *buna* Sa plăcere. Acest cuvânt face ca toate lucrurile să fie diferite. Nu există vreo plăcere rea în voia lui Dumnezeu. El nu găsește plăcere în rău. Oamenii pot găsi plăcere în rău. În fapt, de aceea și păcătuim, pentru că ne place. Dacă păcatul n-ar fi plăcut, n-am mai fi atrași și ispitiți de el. Dar în Dumnezeu nu există nicio voie rea.

Singurul lucru care l-a fost totdeauna plăcut lui Dumnezeu este bunătatea, singura plăcere pe care El a avut-o vreodată este o plăcere bună, și singurul plan pe care El l-a avut vreodată este un plan bun. Niciodată să nu sugerăm că, în taina harului Său, El ar fi capricios sau arbitrar; dacă motivul mântuirii noastre nu stă în noi, asta nu înseamnă că este ne-rezonabil și irațional sau că Dumnezeu n-ar avea niciun plan, sfat sau bunătate.

N-ar trebui să ni se pară greu să ne credem că ceea ce Îi este plăcut lui Dumnezeu este totdeauna bun, că scopurile Sale sunt întotdeauna bune, și că motivele pentru care El le dă îndurare unora, dar nu altora, trebuie să fie bune. Ceea ce este dificil de înțeles este să ne imaginăm vreo plăcere rea în Dumnezeu sau vreo acțiune arbitrară a Lui – să își imagineze pe Creatorul nostru suveran nefăcând nimic fără un plan sau fără să ia în considerare omnisciența Lui, cunoașterea infinită și înțelegerea perfectă a tuturor lucrurilor de către El.

În final, problema nu este că noi am crede că Dumnezeu ar fi arbitrar, că El acționează fără un plan sau că ar face vreun lucru nedrept sau incorect. Problema noastră de regulă este că nouă nu ne plac niciodată hotărârile lui Dumnezeu. Noi nu suntem întotdeauna de acord cu sfatul Lui. Noi suntem adesea ispitiți să spunem sau să gândim, „Dacă aș fi Dumnezeu, aș face asta” sau, „dacă aș fi Dumnezeu, cu siguranță că n-aș face asta”. Acesta este punctul în care trebuie să ne oprim și să ne pocăim de aroganța noastră. Pe cât de rea poate să ni se pară această lume nouă, oamenilor finiți, putem spune cu o certitudine absolută că lumea ar fi un adevărat dezastru dacă noi I-am lua locul lui Dumnezeu.

Capitolul 7

CERTITUDINEA MÂNTUIRII

În prima parte a secolului al XVII-lea a apărut o controversă în Olanda pe tema doctrinei predestinării. Disputa a fost stârnită de un grup denumit Remonstranți (sau Petiționari, n.tr.), ei fiind denumiți astfel pentru că petiționau sau protestau împotriva doctrinei reformate a predestinării. Controversa, tratată la Sinodul din Dort în perioada 1618-19, a adus înaintea noastră ceea ce a fost denumit cele cinci puncte ale calvinismului. Răspunsurile la cele cinci puncte aflate în dispută între teologii vremii au fost rezumate mai târziu prin cunoscutul acrostih TULIP.

Această controversă s-a concentrat pe diferența dintre gândirea augustiniană clasică asupra predestinării spre mântuire și perspectiva preștiinței asupra predestinării la mântuire. Așa cum am observat anterior, perspectiva preștiinței susține că Dumnezeu se uită pe coridoarele timpului și cunoaște în avans cine va răspunde pozitiv la Evanghelie și Îl va primi pe Hristos. Pe baza acelei cunoașteri mai dinainte, Dumnezeu alege la mântuire pe aceia despre care știe că vor răspunde pozitiv la mântuire. Cu alte cuvinte, Dumnezeu îi

alege doar pe cei care satisfac condiția mântuirii, anume credința.

Această perspectivă asupra alegerii, denumită și alegerea „condiționată”, se deosebește de gândirea clasică augustiniană, care este „necondiționată”. În gândirea augustiniană, Dumnezeu alege suveran și veșnic oameni la mântuire, fără să vadă mai dinainte vreo condiție particulară satisfăcută de om. Asta nu înseamnă că mântuirea nu are condiții, pentru că ea are. Credința este necesară pentru îndreptățire. Dar alegerea necondiționată înseamnă că Dumnezeu îi alege necondiționat pe anumiți oameni spre mântuire și îi face suveran capabili să aibă credința care satisface condiția necesară pentru mântuire.

Evangheliștii deosebiți care își însușesc perspectiva preștiinței sau a alegerii condiționate folosesc adesea două metafore într-un efort de a se strecura atent printre două concepte potențial periculoase. Pe de o parte, ei nu vor să spună că omul se mântuiește prin puterile proprii. Pe de altă parte, ei nu vor să spună că mântuirea este total de la Dumnezeu. Într-un efort de a evita ambele extreme, ei vin cu două imagini ca să îi ajute pe oameni să înțeleagă natura mântuirii.

Prima metaforă este cea a unei persoane care se îneacă. Omul nu poate înota, așa că se duce la fundul apei. Până și capul i se scufundă sub valuri, și singurul lucru care îi mai rămâne deasupra apei este mâna lui. El nu se poate salva de la înec decât dacă cineva îi aruncă un colac de salvare. Cineva

de pe mal aruncă acel colac de salvare exact acolo unde omul are nevoie, chiar pe mâna lui. Persoana de pe mal a făcut tot ce putea ca să-l salveze pe omul respectiv de la înec, dar acel om fie trebuie să se apuce de colacul de salvare, fie îl va neglija. El trebuie să își folosească degetele și să îl apuce, altfel se va îneca. În acest scenariu, Dumnezeu a făcut tot ce a putut ca să-i permită omului să fie mântuit, iar omul acela încă are putere și tărie morală în el ca să apuce colacul mântuirii sau să îl refuze.

Cealaltă metaforă folosită frecvent este aceea a unui om pe moarte, bolnav de o boală incurabilă și fatală. Persoana aceea este în ultima perioadă a vieții. Un doctor bine în cameră având în mână singurul medicament care ar putea să îl salveze pe acest om de la moarte. Doctorul pune medicamentul într-o lingură și atinge cu aceasta buzele omului. Tot ceea ce acel om trebuie să facă este să își deschidă buzele și să primească medicamentul care îl va restaura și îi va reda sănătatea. El are puterea fie de a-și ține buzele închise, fie de a-și deschide gura și să primească medicamentul. Ideea este că Dumnezeu face 99% prin harul Lui – și fără har nu există nădejdea mântuirii. Totuși, există un 1% lăsat în abilitatea omului, iar acest 1% este factorul decisiv în destinul lui veșnic.

Imaginea mântuirii în aceste două metafore diferă dramatic de perspectiva augustiniană. Unul dintre motivele pentru care Augustin a spus că alegerea este necondiționată este că, înainte de a se ocupa de alegere, el a petrecut mult

timp studiind perspectiva biblică asupra căderii omului. El a analizat întrebarea următoare: În ce măsură am fost noi corupți în natura noastră umană? Augustin a concluzionat că, în această privință, căderea omului este atât de mare, încât chiar dacă suntem încă în măsură să facem alegeri, toate alegerile noastre provin dintr-o inimă înrobite de păcat, lăsându-ne într-o stare de incapacitate morală de a alege ce Îi place lui Dumnezeu.

Idea lui Augustin a fost aceasta: păcătosul nu are nicio înclinație în inima lui pentru lucrurile lui Dumnezeu dacă Dumnezeu nu îi schimbă sufletul mai înainte de toate. Dumnezeu trebuie să schimbe dispoziția inimii omului prin lucrarea supranaturală de regenerare. Scriptura spune că toți cei pe care Duhul Sfânt îi regenerează vin la credință, și că această regenerare conduce la rezultatele gândite. Mai mult, dacă ar fi lăsat la latitudinea puterilor sale, omul n-ar putea niciodată să se încline către lucrurile lui Dumnezeu și astfel, dacă păcătosul este lipsit de regenerare, el nu Îl va primi niciodată pe Hristos.

Esența lucrării de regenerare a lui Dumnezeu este că El concepe nu doar finalul mântuirii, ci și rânduiește mijloacele pentru a se ajunge acolo în viețile oamenilor. Dumnezeu determină suveran învierea la viață spirituală a celor pe care El i-a ales, iar toți cei înviați astfel vin la credință. Dumnezeu însuși oferă condiția necesară pentru ca păcătosul să răspundă.

O problemă legată de perspectiva preștiinței sau condiționată este că ea ne oferă ceva cu care să ne lăudăm. Unii oameni răspund pozitiv la Evanghelie, alții nu. Ce anume ne face să răspundem pozitiv? Ce ne permite să împlinim acel 1% după ce Dumnezeu a făcut restul de 99%? Majoritatea oamenilor n-ar vrea să spună că ar fi mai inteligenți sau mai neprihăniți decât prietenii lor, care nu au răspuns pozitiv la Evanghelie. Chiar a spune că noi înțelegem nevoia noastră mai bine este un lucru cu care ne-am putea lăuda; ar însemna că suntem mai sensibili sau smeriți spiritual. Biblia spune însă că noi nu avem cu ce să ne lăudăm înaintea lui Dumnezeu (Efes. 2:9).

Noul Testament ne învață că lucrarea mântuirii este cu totul prin har, și este împlinită prin harul suveran al lui Dumnezeu. Unul dintre cele mai controversate pasaje pe această temă este cel din Ioan 6:44. Isus spune: „Nimeni nu poate veni la Mine, dacă nu-l atrage Tatăl, care M-a trimis; și Eu îl voi învia în ziua de apoi”. Expresia „nimeni” are un caracter universal, spunând ceva negativ despre toți oamenii: „nimeni” are sensul de „nicio persoană”. Următorul cuvânt este crucial: „poate”. Isus nu spune că nimeni *vine* sau că nimeni *va* veni. El spune că nimeni nu *poate* veni.

Cuvântul „poate” nu se referă la permisiune, ci la abilitate. „Poate” [may, eng.] este folosit pentru a descrie permisiunea, dar „poate” are de-a face cu abilitatea. În acest text, Isus spune că există ceva pe care nimeni nu are puterea sau

abilitate de a-l face. Care este acel lucru? „Nimeni nu poate veni la Mine”. Când analizăm atent și profund gândirea preștiinței, ea pune în evidență o perspectivă abreviată și trunchiată a căderii. Ea încă îl vede pe omul decăzut ca având o „insulă de neprihănire” rămasă în sufletul lui, iar această insulă de neprihănire are abilitatea de a veni la Hristos fără a trece prin regenerarea făcută de Duhul Sfânt. Evanghelistul spune ceva de genul: „Vino în față. Primește-L pe Hristos. Alege-L pe Hristos. Fă o decizie pentru Hristos, și vei fi născut din nou”. Cu toate acestea, Isus spune că, dacă nu ne naștem din nou, nu vom veni niciodată la El. Nașterea din nou este condiția preliminară și necesară pentru a deveni capabili de a veni la Hristos.

Această învățătură biblică se vede și în Epistola către Efeseni. Apostolul Pavel scria:

Voi erați morți în greșelile și în păcatele voastre, în care trăiați odinioară, după mersul lumii acesteia, după domnul puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fiii neascultării. Între ei eram și noi toți odinioară, când trăiam în poftele firii noastre pământești, când făceam voile firii pământești și ale gândurilor noastre, și eram din fire copii ai mâniei, ca și ceilalți. Dar Dumnezeu, care este bogat în îndurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit, măcar că eram morți în greșelile noastre, ne-a adus la viață împreună cu Hristos (prin har sunteți mântuiți). El ne-a

înviat împreună, și ne-a pus să ședem împreună în locurile cerești, în Hristos Isus, ca să arate în veacurile viitoare nemărginita bogăție a harului Său, în bunătatea Lui față de noi în Hristos Isus. Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni. Căci noi suntem lucrarea Lui, și am fost zidiți în Hristos Isus pentru faptele bune, pe care le-a pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele (Efes. 2:1-10).

Acest capitol survine imediat după ce Pavel introduce conceptul predestinării, în capitolul 1, iar acum el se străduiește să arate că Dumnezeu înviază oameni în timp ce ei sunt morți spiritual în păcate și greșeli. Iată de ce cele două metafore descrise mai devreme sunt incorecte biblic. Omul care se îneacă – oricât de disperată ar fi situația lui, fiind pe punctul de a se îneca și având doar degetele deasupra apei – este încă viu. Nu aceasta este metafora Scripturii.

Metafora Scripturii arată că omul este *deja* înecat. El se află pe fundul oceanului. Noul Testament ne învață că Dumnezeu Duhul Sfânt este ca un salvator care se cufundă pe fundul mării, îl scoate de acolo pe omul mort și îi insuflă viață. Tot așa, omul muribund de la spital, care trebuie să-și deschidă gura ca să primească medicamente, nu este în realitate nici disperat și nici bolnav clinic. El este deja mort. A-i da medicamente salvatoare unuia de la morgă sau unui cadavru este un exercițiu zadarnic. Un cadavru nu își mai

poate deschide gura ca să primească medicamentul vindecător. El a murit deja, și numai Dumnezeu îl poate învia.

Problema perspectivei preștiinței asupra alegerii este că ea Îl ilustrează pe Dumnezeu privind pe coridoarele timpului către oameni care sunt morți spiritual. Dacă Dumnezeu ar fi văzut oameni morți în păcat, chiar dacă s-ar fi uitat mult timp, oare câți dintre aceștia ar fi fost văzuți răspunzând pozitiv la Evanghelie? El n-ar fi avut niciun om pe care să-l aleagă, să-l predestineze, pentru că tot ceea ce El ar vedea ar fi o mare de oameni pierind în necredința lor. Isus i-a spus lui Nicodim: „Adevărat, adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3:3).

Mai târziu în Evanghelia după Ioan citim următoarele:

Isus, care știa în Sine că ucenicii Săi cârteau împotriva vorbirii acesteia, le-a zis: „Vorbirea aceasta este pentru voi o pricină de poticnire? Dar dacă L-ați vedea pe Fiul omului suindu-Se unde era mai înainte?... Duhul este acela care dă viață, carnea nu folosește la nimic; cuvintele, pe care vi le-am spus Eu, sunt duh și viață... Și a adăugat: „Tocmai de aceea v-am spus că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu i-a fost dat de Tatăl Meu” (Ioan 6:61–63, 65).

Isus spune că firea sau carnea nu este de niciun ajutor. Ea nu contribuie nici măcar cu 1%; contribuția ei este 0%. Mântuirea este 100% de la Dumnezeu.

Dacă Biblia nu ar fi menționat niciodată cuvintele *predestinare* sau *alegere*, noi tot am fi fost conduși să concluzionăm acel concept pur și simplu plecând de la referințele bogate pe care le găsim în Biblie despre starea noastră morală separați de harul mântuitor și de nașterea din nou. Cel mai mare obstacol peste care trebuie să trecem – înainte de a fi gata să vedem plinătatea harului în mântuirea noastră – este obstacolul ideii că am avea în noi înșine o insulă de neprihănire care să fie neafectată de cădere și necontaminată de păcat. Acest obstacol ține de falsa credință că noi n-am fi cu adevărat morți în greșeli și păcat, ci că am fi doar bolnavi de acestea și încă în posesia abilității de a ne învia pe noi înșine odată de auzim Evanghelia. Dacă vrem să depășim aceste obstacole, trebuie să înțelegem cu adevărat păcătoșenia absolută a păcatului și bunătatea absolută a harului.

Capitolul 8

CEALALTĂ FAȚĂ A MONEDEI

Una dintre controversile care însoțesc orice discuție despre doctrina predestinării implică chestiunea așa-zisei duble predestinări. Am analizat deja minunăția harului și a îndurării lui Dumnezeu când El intră unilateral în viețile păcătoșilor, smulgându-i din foc și ducându-i în siguranță în Cer. Dar trebuie să ne punem și următoarea întrebare: Ce se întâmplă cu cei care nu primesc acel dar? Ce se întâmplă cu cei care nu primesc regenerarea? Cu alte cuvinte, ce se întâmplă cu cei care nu sunt aleși?

În încercarea de a răspunde la această întrebare au fost propuse mai multe perspective. Unii susțin doar predestinarea singulară. Asta înseamnă că, din veșnicie, Dumnezeu a ales să intervină în viețile unor oameni pentru a-i aduce la credință, printr-un act special al harului, dar în același timp, El nu alege sau nu decretează nimic legat de mântuirea sau condamnarea celor care nu sunt aleși. Unii spun că cei care nu sunt aleși încă au oportunitatea de a fi mântuiți dacă vor să fie mântuiți, dar în orice caz, doar aleșii vor fi mântuiți cu siguranță.

Parte din problemă este că unii oameni au o înțelegere greșită a predestinării și alegerii. Ei se gândesc la acestea ca și cum Dumnezeu târăște oameni care dau din picioare și strigă împotriva voințelor lor, ducându-i astfel în Împărăția lui Dumnezeu, și în același timp El îi împiedică pe alții să vină în Împărăție, oameni care ar vrea să fie acolo. Haideți să tratăm prima parte a acestei idei, anume că Dumnezeu ar forța oameni în Împărăția Lui, deși ei n-ar vrea să intre.

Doctrina augustiniană a alegerii la mântuire spune următorul lucru: nimeni nu-L vrea pe Hristos. Nimeni nu vrea să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Inima omului este disperat de rea și dorește continuu doar să facă rău. „Nu este nici unul care să-L caute cu tot dinadinsul pe Dumnezeu”, a citat apostolul Pavel (Rom. 3:11). Dacă am fi lăsați la latitudinea dorințelor și a înclinațiilor noastre, nimeni n-ar dori să vină la Hristos. Astfel, în starea noastră naturală, nimeni nu vrea să intre în Împărăția lui Dumnezeu.

Înseamnă asta că Dumnezeu ne târăște în Împărăția Lui în timp ce noi urlăm și ne împotrivim? Nu, iar motivul este că am fost regenerați. Ca să fim mântuiți, Dumnezeu trebuie mai întâi să ne regenereze. Regenerarea constă din învierea la o viață spirituală nouă; este o schimbare în dispoziția inimii. Înaintea regenerării, noi nu dorim să avem nimic de-a face cu Hristos; după aceea, Îl iubim. Dumnezeu Duhul Sfânt creează acea dragoste în inimile noastre. Duhul ne face dornici, astfel că noi Îl primim pe Hristos pentru că Îl vrem.

De aceea, nimeni nu este târât în Împărăție ținând și dând din picioare; toți cei ce intră în Împărăție doresc să fie acolo.

Al doilea aspect al ideii distorsionate despre predestinare este că Dumnezeu i-ar împiedica pe unii oameni să ajungă în Împărăție, deși ei ar vrea cu disperare să fie acolo. Totuși, așa cum am văzut, *nimeni* care se află în starea sa naturală nu vrea să fie acolo. Noi fugim de Dumnezeu. Nu există vreun om care să Îl vrea pe Dumnezeu și pe care Dumnezeu să îl excludă din Împărăție. În fapt, dacă cineva vrea să vină la Hristosul biblic, aceea este cea mai sigură dovadă că el este printre aleși, nu printre reprobați.

Chestiunea dublei predestinări nu tratează doar partea pozitivă a monezii (alegerea), ci și partea negativă, ceea ce noi numim reprobare. Reprobarea este opusul alegerii. Un reprobabil este un om care nu a fost ales și care nu primește beneficiul harului mântuitor. Dacă nu suntem universalști (adică să credem că toți oamenii sunt predestinați la mântuire), nu avem nicio opțiune decât să susținem un fel de reprobare. Dacă unii sunt aleși, dar nu toți primesc acel har, atunci este evident că unii nu sunt aleși. Dacă nu toți sunt aleși, atunci avem două categorii de oameni – aleși și non-aleși. Și pentru că există două categorii, trebuie să existe un fel de dublă predestinare. Care este sensul corect al doctrinei dublei predestinări?

O perspectivă asupra dublei predestinări este perspectiva simetrică. Ea susține că Dumnezeu operează în viețile

reprobaților în același fel în care El operează în viețile aleșilor, prin aceea că El este *activ* când se adresează reprobaților. În ceea ce-i privește pe aleși, prin puterea Lui și lucrarea Duhului Său Sfânt, Dumnezeu este activ creând unilateral credința în inimile lor. În cazul reprobaților, Dumnezeu este activ creând răul proaspăt în sufletele lor și forțându-i direct și nemijlocit să respingă Evanghelia, pentru că El nu i-ar dori în Împărăția Lui. Potrivit acestei gândiri, Dumnezeu îi forțează pe oameni să păcătuiască prin intervenția Sa directă. Aceasta este denumită perspectiva *pozitiv-positivă* a predestinării, pentru că Dumnezeu acționează pozitiv și activ atât față de aleși cât și față de reprobați.

Prin contrast, perspectiva augustiniană asupra dublei predestinări este asimetrică, sau *pozitiv-negativă*. Ea susține că Dumnezeu face o lucrare pozitivă în viețile aleșilor, prin care El intervine salvându-i din moartea spirituală, înviindu-i și creând credința în sufletele lor. În privința reprobaților, Dumnezeu nu face o lucrare pozitivă în ei creând răul în inimile lor sau forțându-i să Îl respingă pe Hristos. Dimpotrivă, El face o lucrare negativă pur și simplu trecându-i cu vederea. El face ceea ce este descris adesea în Noul Testament ca un simbol al pedepsei divine, prin care El îi lasă pe păcătoși pradă înclinațiilor lor păcătoase, abandonându-i în păcatele lor. El încetează să îi înfrâneze de pe căile lor rele. Dumnezeu nu trebuie să creeze necredința sau răutatea în inimile reprobaților, căci aceste lucruri există deja în ei.

Când Dumnezeu alege la mântuire, El alege dintr-o masă de oameni care este cu totul decăzută, moartă în păcate și greșeli. Prin actul plin de har al intervenției Sale, El vine și împlinește o lucrare mântuitoare în inimile unora, lucrare pe care nu o împlinește în alții. El nu îi împiedică pe aceștia să vină la Hristos – pentru că *nu este nevoit* să îi împiedice să vină la Hristos. Ei se împiedică singuri pentru că nu vor să vină la Hristos. Ei sunt deja înstrăinați de Dumnezeu, morți în păcatele și greșelile lor. Dumnezeu nu îi forțează să Îi spună nu lui Hristos și Evangheliei; ei Îl resping pe Hristos din propriile înclinații, din propriile inimi, din propriile voințe. Ei nu vin la Hristos pentru că nu vor să vină la Hristos.

Această perspectivă pozitiv-negativă ne conduce la exemplul lui Iacov și Esau ca ilustrație a aleșilor și non-aleșilor. Iacov a primit o binecuvântare a harului lui Dumnezeu pe care Esau nu a primit-o, iar Iacov nu a primit binecuvântarea datorită vreunui lucru pe care el l-ar fi făcut sau ar fi vrut să-l facă. Decizia a fost luată de Dumnezeu înainte ca Iacov și Esau să se fi născut sau să fi făcut vreun lucru, bun sau rău. În răspunsul dat la acest exemplu, apostolul Pavel le reamintește cititorilor lui de autoritatea suverană a lui Dumnezeu și de dreptul Lui de a dispune de harul Său oricum consideră El de cuviință: „Voi avea milă de oricine-Mi va plăcea să am milă” (Rom. 9:15). Dubla predestinare înseamnă că aleșii primesc îndurare, iar reprobății dreptate, astfel că nimănui nu i se face nimic nedrept.

Una dintre dificultățile pe care le avem în înțelegerea doctrinei alegerii este că noi nu suntem în măsură să pătrundem în gândurile lui Dumnezeu decât atât cât El găsește plăcut să ne reveleze în Sfânta Scriptură. Noi nu știm de ce El nu i-a ales pe toți oamenii; tot ce știm este că El nu i-a ales pe toți. Noi nu știm de ce El are har și milă față de unii într-un grad special, lucruri pe care nu le dă tuturor. Dar, așa cum a remarcat Calvin, „Acolo unde Dumnezeu Își închide sfânta Sa gură, eu nu mă voi amesteca”.

Perspectiva preștiinței este, în ultimă instanță, una foarte pesimistă. În cadrul ei, Dumnezeu îi lasă pe toți oamenii să acționeze cum vor. El doar lansează o chemare exterioară fără a produce o schimbare directă, nemijlocită și bună a inimilor oamenilor. Perspectiva augustiniană înalță mai mult îndurarea și harul lui Dumnezeu, arătând că El schimbă suveran inimile păcătoșilor, făcându-i în stare să vadă frumusețea și credincioșia lui Hristos și a Evangheliei Lui, și convingându-i să răspundă cu credință și ascultare.

Capitolul 9

PICIOARE FRUMOASE

Majoritatea discuțiilor despre predestinare și alegere se transformă într-o dezbateră pe tema evanghelizării, situație în care se ridică două obiecții principale. Prima este că, dacă predestinarea este adevărată, atunci nu mai este nevoie să facem evanghelizare. La urma urmei, cei care sunt aleși vor fi aleși într-un fel sau altul, iar cei care nu sunt aleși nu pot fi mântuiți, indiferent cât efort am depune în evanghelizare. Cealaltă este acuzația că cei care cred în predestinare ar fi lipsiți de preocupare pentru evanghelizare și, astfel, inhibă misiunea bisericii în această privință.

La această a doua obiecție este ușor de răspuns: pur și simplu ea n este adevărată. Istoria ne aduce mărturie în acest sens. Dacă ne uităm la prima pară a istorie Americii, vom vedea că activitatea evanghelică din colonii a fost una fără precedent. În timpul Primei Mari Treziri – în care Dumnezeu a turnat Duhul Său Sfânt, în special în New England – trei mari predicatori au fost folosiți de Dumnezeu ca instrumente în evanghelizare. Unul dintre ei, John Wesley, nu a acceptat perspectiva augustiniană asupra alegerii spre mântuire, dar

ceilalți doi, George Whitefield și Jonathan Edwards, au îmbrățișat-o cu totul.

În decursul Reformei din secolul al XVI-lea, Evanghelia a făcut înconjurul lumii. Martin Luther, Jean Calvin, John Knox și Ulrich Zwingli au fost total dedicați perspectivei augustiniene a predestinării. William Carey a susținut aceeași gândire și a dus Evanghelia în India. În Anglia secolului al XIX-lea, Charles Spurgeon a avut aceeași dedicare față de gândirea augustiniană. Mai aproape de vremurile noastre, D. James Kennedy, un puternic susținător al gândirii augustiniene, a conceput misiunea Evangelism Explosion, care a fost folosită la nivel mondial și le-a arătat multor oameni nevoia de a-L avea pe Hristos. Acestea lucruri ne arată că acceptarea doctrinei biblice a alegerii nu inhibă evanghelizarea în niciun fel.

Cu toate acestea, ne rămâne prima obiecție: dacă predestinarea este adevărată, de ce să mai evanghelizăm? Un răspuns este simplu: în Cuvântul Lui, Dumnezeu ne-a poruncit să evanghelizăm. Cum poate cineva să creadă în alegere, dar să nu creadă în suveranitatea lui Dumnezeu? Mai specific, cum poate cineva să creadă în suveranitatea lui Dumnezeu și să disprețuiască mandatul unui Dumnezeu suveran? Dumnezeu este suveran nu doar în harul Lui, ci și în poruncile Sale, iar El ne poruncește să predicăm Evanghelia la orice făptură.

Această poruncă nu se bazează pe prezumția că Dumnezeu are avea nevoie disperată de noi și că, fără contribuția

noastră, planurile Lui salvifice nu s-ar mai împlini. Mai degrabă eforturile pe care le facem în propovăduirea Evangheliei și în lucrarea de evanghelizare pot fi roditoare doar prin harul Lui suveran. Apostolul Pavel a făcut clar acest lucru când a spus: „Eu am sădit, Apolo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească” (1 Cor. 3:6). Desigur, Dumnezeu putea aduce creșterea fără ca Pavel să sădească sau Apolo să ude, dar în ce privește predestinarea, Dumnezeu nu rânduiește doar finalul, ci și mijloacele prin care se ajunge la acel final. Care este principalul mijloc pe care Dumnezeu îl folosește ca să producă mântuirea aleșilor Lui? Potrivit Scripturii, Dumnezeu a ales nebunia propovăduirii pentru mântuirea lumii.

Pavel însuși, marele apărător al predestinării, a spus: „Căci mie nu mi-e rușine de Evanghelia lui Hristos; fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: întâi a Iudeului, apoi a Grecului” (Rom. 1:16). El spune mai târziu: „crediința vine în urma auzirii; iar auzirea vine prin Cuvântul lui Hristos” (Rom 10:17). Acest Cuvânt i-a fost încredințat bisericii Lui, și este misiunea bisericii să îl propovăduiască și să îl predice, să planteze și să ude, știind întotdeauna că Domnul este Cel care aduce creșterea.

Am stabilit că este datoria creștinului să se implice în evanghelizare. Cu toate acestea, noi nu ne putem pur și simplu opri la acest principiu al datoriei. Evanghelizarea nu este doar o datorie, ci și un privilegiu. Este un lucru incredibil ca

Dumnezeu să aleagă să ne folosească drept instrumente în mâna Lui pentru proclamarea Evangheliei și pentru a duce înaintea Cuvântului care produce credință prin lucrarea Duhului Sfânt. Însăși plantarea și udarea pe care noi o facem este folosită ca parte din planul Lui de a-Și răscumpăra poporul. El ar putea face toate acestea fără noi. Sigur că El nu are nevoie de noi, și totuși ne dă privilegiul indescriptibil de a lua parte la această lucrare.

Romani 10:10-15 afirmă:

Căci prin credința din inimă se capătă neprihănirea, și prin mărturisirea cu gura se ajunge la mântuire, după cum zice Scriptura: „Oricine crede în El, nu va fi dat de rușine”. În adevăr, nu este nicio deosebire între Iudeu și Grec; căci toți au același Domn, care este bogat în îndurare pentru toți cei ce-L cheamă. Fiindcă „oricine va chema Numele Domnului, va fi mântuit”. Dar cum Îl vor chema pe Acela în care n-au crezut? Și cum vor crede în Acela, despre care n-au auzit? Și cum vor auzi despre El fără propovăduitor? Și cum vor propovădui, dacă nu sunt trimiși? După cum este scris: „Cât de frumoase sunt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc Evanghelia!”

Acesta este un pasaj clasic pentru lucrarea de misiune. Termenul *misiune* provine din *missio*, din limba latină, care are sensul de „a trimite”. Un misionar este trimis de biserică cu un scop: să propovăduiască Evanghelia astfel încât oamenii să poată auzi și să vină la credință. Dumnezeu nu a put

în mâinile noastre puterea de a schimba o inimă de piatră într-una de carne, dar putem să ne deschidem gurile, să ne mărturisim credința și să predicăm Scriptura, pe care Dumnezeu o folosește ca să Își aducă poporul la credință.

Oamenii nu pot avea credință dacă nu au în ce să creadă. Ei nu pot crede în ceva despre care n-au auzit niciodată, și nu pot auzi decât dacă cineva le spune. Nimeni nu poate auzi dacă predicatorul nu este trimis. Pavel citează apoi un pasaj foarte important din Vechiul Testament: „După cum este scris: ‚Cât de frumoase sunt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc Evanghelia!’” (Rom. 10:15). Acest pasaj din Vechiul Testament, abreviat în Romani, se găsește în cartea Isaia: „Ce frumoase sunt pe munți picioarele celui ce aduce vești bune, care vestește pacea, picioarele celui ce aduce vești bune, care vestește mântuirea! Picioarele celui ce zice Sionului: ‚Dumnezeul tău împărățește!’” (Isaia 52:7).

În lumea antică nu existau telefoane mobile și nici internet. Singura cale de răspândire a veștilor era ca ele să fie duse de cineva. De exemplu, când avea loc o bătălie, singurul mod în care cei de acasă știau cum se derula lupta era ca un om să alerge în cetate și să aducă veștile de pe front. Iată de ce avem azi curse denumite maraton. Potrivit tradiției, după bătălia de la Maraton din 490 î.dHr., un alergător a parcurs 26.2 mile până în Atena ca să le spună atenienilor de biruința lor asupra persanilor. Cetățile aveau locuri de veghe pe ziduri, de unde străjerii se uitau la distanță pentru a vedea

dacă un alergător se apropie. Străjerii puteau spune dacă alergătorii aduceau vești bune sau rele în funcție de felul cum aceștia alergau, fără a mai fi nevoie să le vadă fețele. Purtătorul veștilor rele nu alerga către cetate cu picioarele jucând de bucurie. Când alergătorul de la bătălia de la Maraton s-a apropiat de porțile cetății, picioarele lui aruncau praf în sus, așa că străjerii puteau spune după picioarele lui că vestea era una bună.

Profetul Isaia împrumută acea imagine, întrucât obiceiul aducerii veștilor printr-un mesager era unul comun în Vechiul Testament. Isaia spune: „Ce frumoase sunt pe munți picioarele celui ce aduce vești bune, care vestește pacea”.

Eu am devenit creștin în 1957, când un jucător de fotbal din colegiu mi-a explicat identitatea lui Hristos. Acea seară mi-a schimbat viața pentru totdeauna. Sunt veșnic recunoscător pentru lucrarea lui în viața mea. Pentru mine, picioarele lui sunt frumoase. El și-a luat timp să-mi vorbească despre Hristos. Desigur, Dumnezeu ar fi putut folosi pe altcineva ca să mă aducă la credința mântuitoare. El nu avea nevoie de mărturia prietenului meu, și știu că, în ultimă instanță, eu nu-i datorez mântuirea prietenului meu, ci lui Dumnezeu. Mântuirea este a Domnului. Totuși, în acest plan orizontal, pământesc, în această arenă a activității umane, sunt profund recunoscător pentru cei pe care Dumnezeu îi folosește ca instrumente ale Sale în evanghelizare.

Ce privilegiu să fii folosit de Dumnezeu pentru a aduce o altă persoană la Hristos!

Dacă ești creștin, gândește-te la oamenii din viața ta pe care Dumnezeu i-a folosit ca să te aducă la Hristos sau ca să te ajute să crești în credință. Roagă-te pentru ei! Caută-i și mulțumește-le. Adeseori noi nu suntem conștienți că Dumnezeu ne-a folosit în viețile altora decât după ce ei ne spun acest lucru. Mulțumește-le oamenilor pe care Dumnezeu i-a folosit ca să-ți deschidă ochii ca să vezi bogățiile lui Hristos, și hai să mergem și noi să vestim, cu bucurie și ascultare, vestea bună a Evangheliei mântuirii lui Dumnezeu.

DESPRE AUTOR

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul și președintele Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida, primul președinte al Reformation Bible College și redactor șef al revistei *Tabletalk*. Programul său radio intitulat *Renewing Your Mind*, este transmis zilnic pe sute de posturi de radio din întreaga lume și poate fi ascultat online.

El a fost autorul a peste 100 de cărți, printre care *The Holiness of God*, *Chosen by God*, și *Everyone's a Theologian*.

El a fost recunoscut în lume ca argumentele sale articulate în apărarea ineranței Scripturii și a nevoii ca poporul lui Dumnezeu să fie întemeiat convingător în Cuvântul Lui.

MAGNA GRATIA

Noi vestim Evanghelia harului

Asociația MAGNA GRATIA este o organizație non-profit care își concentrează eforturile pe proclamarea Evangheliei prin literatură consecventă doctrinar, prin evanghelizare și echiparea bisericilor evanghelice de limba română.

Dacă ai fost binecuvântat citind această carte, poți ajuta la binecuvântarea altui credincios, prin unul sau mai multe lucruri, după cum urmează:

1) Recomandă mai departe această carte!

2) Vizitează paginile noastre de internet la magnagratia.org și află mai mult despre lucrarea noastră, și citește GRATUIT cele peste 250 de cărți ale unora dintre cei mai buni autori creștini din istorie.

3) Rămâi conectat la noutățile MAGNA GRATIA prin a vizita pagina noastră de Facebook la www.facebook.com/MagnaGratia-Romania și prin a te abona pe website, așa încât să fii anunțat când publicăm noi resurse.

4) Spune și altora despre lucrarea noastră.

5) Roagă-te pentru noi.

6) Donează și ajută-ne să mergem mai departe cu această lucrare. Donațiile se pot face online, www.magnagratia.org/dona-tii.html

Pentru orice alte informații, scrie-ne la contact@magnagratia.org. Mulțumim!

De ce îi mântuiește Dumnezeu pe unii, dar nu și pe alții?

Biblia ne învață clar că noi nu contribuim cu nimic la mântuirea noastră. Ea este „darul lui Dumnezeu” (Efes. 2:8) și numai El mântuiește. Totuși, mulți creștini resping această idee. Dacă Dumnezeu decide cine va crede, spun ei, nu înseamnă asta că se anulează libera voință a omului? Nu este nedrept ca unii oameni să fie pedepsiți, deși n-au avut șansa de a crede?

În această carte, Dr. R.C. Sproul clarifică cele mai răspândite idei greșite și distorsiuni ale doctrinei predestinării. Departe de a fi fatalistă, această doctrină ne revelează bogățiile harului lui Dumnezeu și aduce mângâiere sufletelor noastre.

Seria de cărți *Întrebări Cruciale*, de Dr. R.C. Sproul, oferă răspunsuri succinte la întrebări importante ridicate de creștini și de necredincioșii curioși deopotrivă.

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida și primul președinte al Reformation Bible College. El a fost autorul a peste 100 de cărți, inclusiv *The Holiness of God*.

MAGNA GRATIA
magnagratia.org

BIBLIOTECA
LIGONIER